

NAKSKOV 2030

- BESØGSCENTER

Projektbeskrivelse udarbejdet af Museum Lolland-Falster

NAKSKOV 2030

NAKSKOV 2030

Besøgscenter med udstillingsprojektet: Tro, håb og kærlighed

Tro, håb og kærlighed er tre ord, vi forbinder med Nakskovs historie og nakskovitternes forhold til deres by.

- TROEN PÅ, AT DET GÅR, OG AT VI KAN LØFTE UDFORDRINGERNE
- HÅBET OM, AT TIDERNE BLIVER BEDRE
- KÆRLIGHEDEN TIL NAKSKOV ER STOR OG EVIG

Med afsæt i de tre værdier følger gæsterne Nakskov og fjordens historie gennem 10.000 år. Fortalt af fjorden i dialog med en række berømte nakskovitter og historiske personer. Nakskov for altid.

Projektbeskrivelse udarbejdet af Museum Lolland-Falster

Tekst: Ulla Schaltz

Illustrationer: Leif Plith

Grafisk opsætning: Dorthe Fibæk

HAVNEBYGNINGEN I 2023

I 2023 åbner den nyrenoverede Havnebygning med nyt besøgscenter i Nakskov. Den er det naturlige midtpunkt i byen for turister og borgere. Her søger folk hen, når de vil vide mere om fjorden, Nakskov, og hvad der er at opleve i byen og omegn.

Det er afgørende for Nakskovs udvikling, at projektet Nakskov 2030 får vinger og kan folde sig ud. Besøgscentret i Havnebygningen er et af de første vigtige skridt.

Turisme er et vigtigt erhverv, men museet vil gerne arbejde på, at relationen til fjorden og søfarten også bringes i spil. Nakskov har været en af landets største søfartsbyer, og konturerne af den historie er der stadig i byen og kan sættes i spil igen.

Vi forestiller os derfor, at Havnebygningen ud over besøgscenter og udstilling også kommer til at indeholde et maritimt center, som bliver et centrum for formidling af Nakskovs maritime kulturarv. På den måde skaber vi liv i bygningen, også uden for højsæsonen, samtidig med, at de fire foreninger i bygningen - Nakskovs Skibs- og Søfartsmuseum, Nakskov Marineforening, Foreningen Peter Freuchen og Skoleskibsforeningen - også bliver en del af projektet. Dertil kommer, at Nakskov Lokalhistoriske Arkiv vil være en vigtig samarbejdspartner med kendskab til byens historie samt arkivalier og genstande.

De fire foreninger ligger inde med viden i form af arkivalier, genstande og den kompetence, de har opnået gennem deres arbejdsliv på eller ved fjorden. Foreningernes medlemmer er frivillige, og det vil være godt for Nakskov, hvis deres viden bliver forankret i Museum Lolland-Falster. Samarbejdet om formidling til publikum i Havnebygningen bliver derved også et generationsskifte. De frivillige fra de fire foreninger vil fortsat kunne bidrage med deres kompetencer i formidlingen. Med Skoleskibsforeningen som en del af fællesskabet åbnes for, at vi kan gøre børn og ung interesseret i søfart. Det kunne være med en maritim 10. klasse på den lokale folkeskole. Derved vil det maritime center også pege ud i fremtiden.

Besøgscentrets udstilling, der beskrives nærmere nedenfor, vil indeholde museums-genstande både fra Museum Lolland-Falster og fra Søfartsmuseets og Nakskov Lokalhistoriske Arkivs fine samling.

Vi anbefaler, at bygningen får en café/restaurant med mad til familievenlige priser. Museum Lolland-Falster går i disse år forrest med at indsamle lokal madkultur i det store projekt EGN, støttet af Nordea-fonden. Det er derfor muligt at lave en menu, som spiller sammen med lokal madkultur og fjorden som spisekammer.

BAGGRUND

Som en del af Lolland Kommunes store projekt Nakskov 2030 indrettes et besøgscenter i Havnebygningen. Nakskov 2030 er støttet af Realdania, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal og Lolland Kommune. I henhold til projektet Nakskov 2030 skal Havnebygningen være selve indgangsportalen til Nakskov og rumme et besøgscenter, som åbner Nakskov og omegn for turister og borgere.

Museum Lolland-Falster ønsker, at besøgscentret kommer til at rumme en udstilling, som fortæller om samspillet mellem fjorden og Nakskov i 10.000 år. Udstillingen forbereder gæsterne, så de får det fulde udbytte af deres besøg i Nakskov og omegn. For at forstå en by skal man kende historien. Og Nakskovs historie er både unik og spændende.

Udstillingen bliver afsættet til yderligere viden om Nakskov by og omegn; vi kalder det et katapultmuseum. Når gæsterne går igennem udstillingen, får de informationer om, hvordan de kan søge ud i landskabet på udvalgte steder og få mere at vide. Her præsenteres også fremtidens udvikling for byen. For eksempel kan et besøg på herre-

gården Frederiksdal fortælle om stedet, hvor svenskerne gik i land i 1600-tallet, og om fremtidens landbrug. Besøgscentret tilbyder desuden en række formidlingsprogrammer for forskellige målgrupper. Programmer, som tager afsæt i at tilegne sig viden samtidig med, at man er fysisk aktiv.

Besøgscentret med tilhørende tilbud skal være en væsentlig grund til at komme til Nakskov for både danske og udenlandske turister samt lokale fra Lolland-Falster. Men det er vigtigt for Museum Lolland-Falster, at nakskovitterne også bliver så glade for besøgscentret og tilhørende udstilling, at det er det første, de viser frem, når de har besøg udefra.

Et forventet besøgstal på 25.000 gæster vurderes som realistisk. Der tages entré til udstillingen; børn under 18 år er dog gratis, som museumsloven foreskriver.

BESØGSCENTER NAKSKOV 2030

Besøgscentret i Havnebygningen skal være det naturlige samlingssted for turister og borgere i Nakskov. Det er her, det begynder, når gæsterne skal til at fordybe sig i Nakskovs natur, fortid og fremtid.

Besøgscentret skal bestå af tre elementer, som både er inde og ude. Det sikrer, at der er adgang til viden og oplevelser døgnet rundt.

1. **Besøgscenterdel med butik, café og turistinformation**
2. **Udstillingsdel Tro, håb og kærlighed – Nakskov for altid**
3. **Katapultdel, hvor gæster sendes ud i landskabet og får mere at vide – også om fremtiden**

Der udarbejdes et undervisnings- og aktivitetsprogram til turister og borgere.

Besøgscenterdelen befinder sig både inde og ude. Udedelen kan besøges døgnet rundt. Vil man derimod besøge udstillingen, få ekstra viden af en medarbejder og kunne købe kaffe o. lign., så sker det i åbningstiden, som kan indrettes efter årets gang. De store porte i den østlige ende af bygningen indrettes til besøgscentrets udstillingsvinduer med fakta om Nakskov og fjorden. Her kan man "shoppe" næste dags kulturtilbud. Der er mulighed for at dele sine feriebilleder og -oplevelser med andre via en storskærm. Nakskovs gæster kan derved give deres anbefalinger videre.

Udstillingsdelen er som udgangspunkt åben hele året, men den følger sæsonerne. Udstillingen kræver billet til en pris af 50-100 kroner. Børn under 18 år er gratis. Der udarbejdes katapultkort, som er et postkort, man kan tage med sig, og et katalog til udstillingen.

Allerede foran bygningen får gæsten overblik over fjorden.

Katapultdelen får gæsterne den bedste oplevelse ud af, hvis de også har set udstillingen. Som afslutning på udstillingen sender Polarforskeren Peter Freuchen gæsterne "ud i verden". Gæsterne kan besøge 7-8 formidlingsstationer. Ved dem får de en uddybende fortælling og får mulighed for at besøge det sted, hvor historiske begivenheder har fundet sted. Det er også her, hvor fortællingerne om Nakskovs fremtid findes. Formidlingsstationerne består af lydstationer, som man aktiverer ved fysisk aktivitet. Fortællingerne vil være korte, indtalt af skuespillere, eller lydfiler med historiens egne aktører. Gæsterne skal præsenteres for den særlige Nakskov-dialekt. Formidlingsstationerne kan i øvrigt let flyttes, og derved kan vi ændre formidlingskonceptet ad åre.

OM TRO HÅB OG KÆRLIGHED

Udstillingsdelen former sig som en fjord- og byhistorie. Her får gæsterne en fortælling om mennesket og fjorden gennem 10.000 år, fortalt af fjorden selv, som vil lede os igennem udstillingen. Fortællingerne kredser om emnerne tro, håb og kærlighed og er de fortællinger, som Nakskovs egne borgere finder centrale. Vi arbejder med 7-8 fortællinger.

Udstillingens billet er et skib, som gæsten bliver bedt om at vælge. Der vil være flere typer at vælge imellem. Skibet samles og sættes i søen, som er en rende med vand, der løber igennem udstillingen og standser ved de udvalgte fortællestationer. Skibets chip, der afhænger af skibsvalget, sætter en fortælling i gang ved fortællestationen i udstillingen. Skibet og fjorden bliver derved det centrale afsæt for gæstens oplevelse af udstillingen.

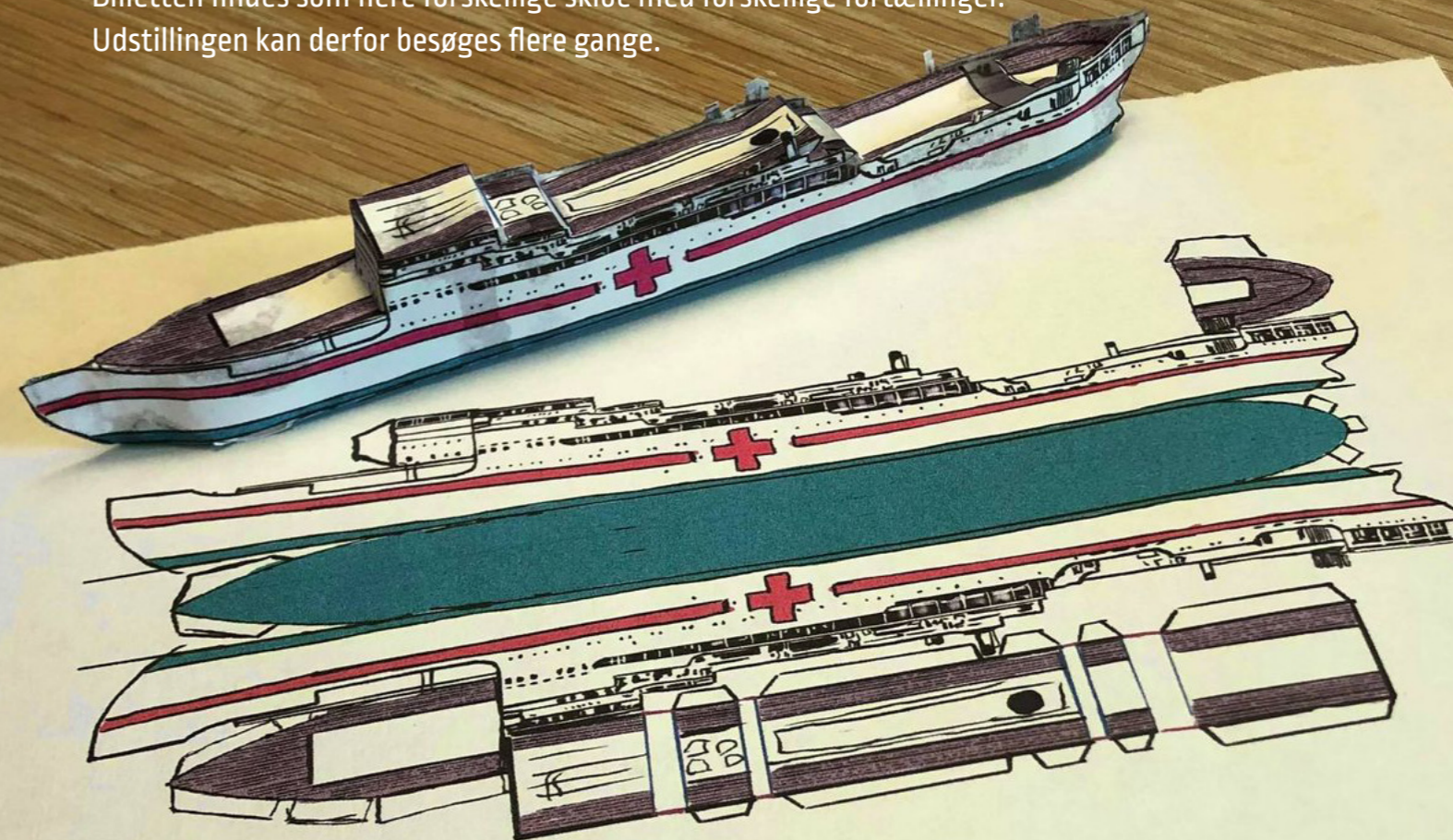
Udstillingen begynder med de første mennesker på Nakskovkanten. Her har vi gode arkæologiske fund, blandt andet en måge. Fjorden var centrum for livet i oldtiden. Den var spisekammeret, transportvejen med mere. Nakskov vokser sig stor igennem middelalderen. Faktisk så stor, at byen opnår en helt central position i riget og i forholdet til Hansestæderne. Nakskov er middelalderens syvendestørste by i Danmark og med sin placering ved fjorden meget central i forhold til handel og ikke mindst betydningsfuld i kraft af det centralt beliggende orlogsværft, som Kong Hans anlagde på Slotø i 1500-tallet. Nakskov havde en rigdom, der skabtes af de driftige købmænds adgang til fjorden.

Nakskov har flere gange været ramt af krigshandlinger. I 1510 brændte Hansaen byen af. Senere i 1658 og 1659 indtager svenskerne byen i forsøget på at besejre Danmark. Endelig kom Anden Verdenskrig også tæt på, da man fra Lollands vestkyst kunne høre og se byen Kiel blive bombet, og endnu mere, da englænderne den 3. maj beskød og ramte tre skibe, der lå ud for Slotø. Det ene af skibene var det senere så berømte hospitalsskib Jutlandia. Krigene og Nakskov bliver et emne i den ene ende af udstillingen.

Alle tre krige rummer dramatiske fortællinger og forbinder i høj grad Nakskov til den store historie.

En af de helt store kilder til Nakskovs historie er den såkaldte Perlestikkerbog. Det er en privat regnskabs- og optegnelsesbog fra 1618-27, ført af præsten i Nakskov, Anders Pedersen Perlestikker. Perlestikkerbogen er faktisk en forløber for kirkebøgerne med optegnelser om sognets døbte, begravede, viede og offentligt afløbte, det vil sige syndere, der havde skriftet offentligt. I udstillingen lader vi Anders Pedersen Perlestikker opstå som et hologram, der fortæller og perspektiverer historien i 1600-tallet.

Billetten findes som flere forskellige skibe med forskellige fortællinger. Udstillingen kan derfor besøges flere gange.

En afgørende fase i Nakskovs historie er anlægget af Nakskov Skibsværft i 1916. Værftet fungerede frem til 1986 og havde i perioden meget store dele af byens arbejdstagere ansat. Værftet kom også til at sætte sit præg på byens fysiske udvikling med arbejderboliger og værftsanlæg. Med de oceangående skibe, der blev bygget på værftet, åbnede Nakskov sig mod hele verden. Berømte skibe som Jutlandia og skoleskibet Danmark blevet bygget på værftet. Mange af skibsværftets arbejdere var socialdemokrater, og det førte – i kraft af arbejdspladsens størrelse – til, at Nakskov blev kendt som en politisk meget rød by.

En af byens meget store personligheder var polarforskeren Peter Freuchen. Han var eventyrer, forfatter og meget mere. Hans rolle i udstillingen bliver, ud over at fortælle sin egen historie, at sende udstillingens gæster videre ud i byen og landskabet omkring fjorden til formidlingsstationerne.

Via fortællingerne i udstillingen bliver der rig mulighed for at inddrage både Museum Lolland-Falster, Nakskov Lokalhistoriske Arkiv og de fire foreningers genstande og arkivalier.

BYGNINGEN

– FORSLAG TIL INDRETNING OG KLARGØRING

Indretningen af Havnebygningen er omfattet af en arkitektkonkurrence. Museum Lolland-Falster vil dog her give input til, hvordan vi ser, at huset bedst muligt kan indrettes med henblik på den fremtidige aktivitet og drift omkring bygningen.

Vi ser arealet foran Havnebygningen til vandsiden inddraget til formidling og åbent alle døgnets timer. Her findes de elementer, som er typiske for et besøgscenter. Altså viden om Nakskov og omegn, primært med afsæt i naturen og fjordens dyreliv. Her vil også være plads til, at familier kan anvende en temaaktivitetsplads om fjorden og søfart. Men der skal også være mulighed for at fange krabber og lignende ved en vandtrappe. Her er der anlægspladser for både og kajaker, så gæster kan sejle til og fra Havnebygningen.

Museet foreslår, at besøgscenter med butik og udstilling indrettes i værkstedslængen. Det er et stort, samlet areal, som er særdeles velegnet, hvis taget isoleres. I den ende, der vender mod midten, skabes indgangen til udstillingen sammen med besøgscenter, billetsalg og butik, der får et maritimt præg, indretning og varesortiment.

På førstesalen i bygningens midterdel foreslår vi, at der indrettes et maritimt center. Der er gode lokaler, hvor foreningernes arkiver kan stilles op sammen med arbejdsborde, så borgere og forskere kan komme og arbejde med det materiale, som findes i de fire foreningers arkiver. Der skal også indrettes et aktivitetslokale til formidling af for eksempel modelskibsbyggeri med videre.

Marineforeningens klublokale er enestående og interessant. Det emmer af maritim atmosfære med sin originale indretning, som det vil være synd at ændre eller flytte. Det vil derfor være optimalt, hvis klublokalerne kan fungere som mødelokaler for alle husets ansatte og frivillige. Det kræver en elevator til etagen.

Krav til udstillingslokalet:

LOKALET SKAL KUNNE HOLDE CIRKA 18 GRADER KONSTANT.

DER SKAL VÆRE ÅBENT TIL KIP, SÅ HELE RUMMET KAN UDNYTTES.

DER INDLÆGGES EN PASSENDE MÆNGDE EL, SÅ DER KAN LAVES UDTAG BÅDE I GULV OG LOFT.

SIKKERHEDSNIVEAUET I UDS STILLINGSRUMMET SKAL VÆRE SÅ HØJT SOM MULIGT, SÅ KULTURARVEN KAN SIKRES MOD BRAND OG TYVERI.

OM MUSEET OG PEJLEMÆRKER

Museum Lolland-Falster udvikler og realiserer udstillingen for Nakskov 2030. Besøgscentret kan derefter drives af museet. Museum Lolland-Falster er det statsanerkendte museum, der dækker kulturhistorien på Lolland-Falster. Museet har udstillingssteder i Nykøbing Falster, Maribo og på Vestlolland, hvor Reventlow-Museet Pederstrup ligger. Med Nakskov 2030 får Museum Lolland-Falster endelig en mulighed for at skabe et udstillingssted med en udstilling i Nakskov.

Vi er identitetsskabende, almendannende og socialt inkluderende, hvilket er museets tre pejlemærker.

IDENTITET

Museum Lolland-Falster formidler øernes fælles fortid til borgerne og bidrager i væsentlig grad til paletten af vigtige kulturtilbud i de to kommuner. Vi er med til at give borgerne stolthed over vores egn.

Museets fortælling om Lolland-Falsters rige kulturarv og spændende historie er billedet på den stolthed og glæde, vi som borgere med rette kan have over Lolland-Falster.

DANNELSE

I en tid, hvor alle taler om kompetencer, er det vigtigt at skelne mellem kompetencer og dannelse. Viden om fortiden er et dannelsesprojekt, som skaber erkendelse af sammenhænge, der rækker ud over den enkeltes egen tid, horisont og behov. Dannelse danner også en modvægt til tidens jeg/mig-kultur.

Vi er meget bevidste i vores formidling om, at dannelse skaber myndige borgere, som træffer kvalificerede beslutninger. Således er dannelse en væsentlig forudsætning for et velfungerende demokrati.

MUSEUM FOR ALLE

Museum Lolland-Falster står for kvalitet. Vi er fagligt ambitiøse, og vi åbner os ud mod omverdenen og byder den indenfor. Ligesom vi kommer ud med aktiviteter der, hvor borgerne er.

Vi er i øjenhøjde med alle, når vi formidler, og vi gør vores fælles fortid forståelig og vedkommende for alle, også dem, som normalt ikke bruger kulturtilbud.

Med det udgangspunkt vil Museum Lolland-Falster åbne for oplevelse, indsigt, dannelse og refleksion, skabe identitet og give mennesker perspektiv på deres liv. Det er hos os, du møder essensen af vores øer.

MUSEUM LOLLAND-FALSTER

-DEN GODE MUSEUMSOPLEVELSE

FORMIDLINGSGREB

På Museum Lolland-Falster tror vi på, at en museumsoplevelse er en fælles oplevelse. Besøg på museum sker oftest i fællesskab med venner eller familie.

Udstillingen lægger derfor ikke op til, at gæsterne lukker sig inde i en boble og lytter til deres egen version af udstillingen. Besøg i Museum Lolland-Falsters udstillinger er en begivenhed, man er sammen om. Vi lægger op til dialog, diskussion og gør det selv-aktiviteter.

Museum Lolland-Falster arbejder altid med udstillinger, som har afsæt i personlige fortællinger, der er relevante for gæsterne. Med Lolland-Falsters placering i Østsjælland bliver udstillingen også perspektiveret i forhold til Østersøen, Europa og resten af verden. Det perspektiv inddrages også i udstillingen om Nakskov og fjorden.

I oktober 2019 flyttede den statslige organisation Nota, under Kulturministeriet, til Nakskov. Nota er det nationale bibliotek og videncenter for mennesker med læsevanskeligheder. Det vil være oplagt at søge samarbejde med Nota om at gøre udstillingen tilgængelig for den gruppe af borgere og derved bruge udstillingen som eksperimentarium for nye former for tilgængeliggørelse for folk med læsevanskeligheder.

MÅLGRUPPER

Nakskov 2030 er et udviklings- og turismeprojekt. Målgruppen for besøgscentret med tilhørende udstilling og øvrige formidling er derfor danske og udenlandske turister. Alt tekstmateriale og lyd foreligger derfor også på engelsk og tysk. Især udstillingsdelen vil også have de lokale som målgruppe, da byen aldrig har haft et bymuseum. Der er derfor en stor målgruppe i lokale borgere og lokale skoleelever.

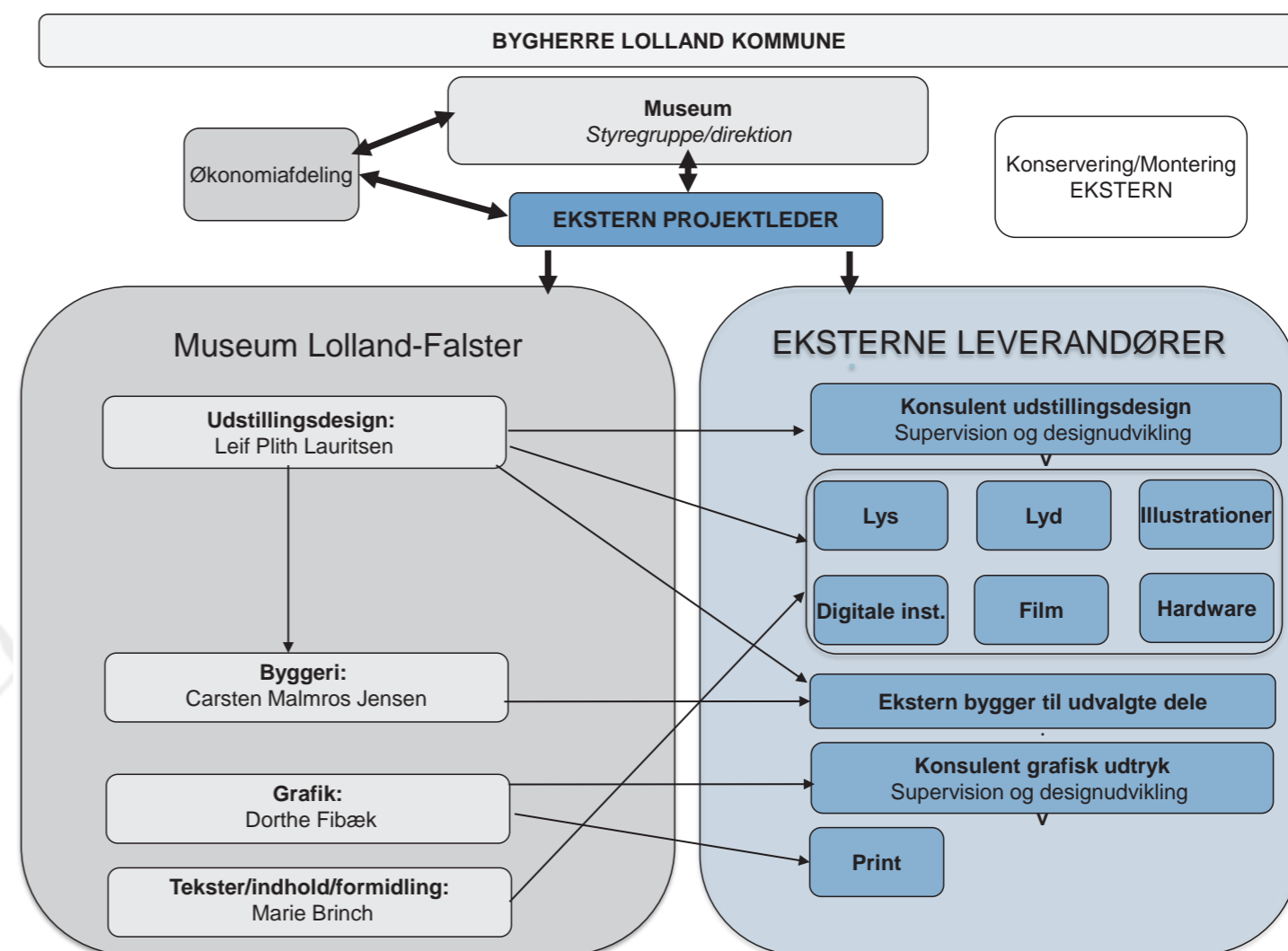
ORGANISATIONSPLAN

Museum Lolland-Falster har nu i en årrække opbygget en stor erfaring med at udvikle og bygge udstillinger. Det har altid været museets strategi, at udstillinger og formidlingskoncepter skal kunne udvikles og udføres in house. Derfor arbejder vi gerne sammen med eksterne eksperter, men overdrager ikke udstillingsopgaver til andre. Vi vil gerne lære af andre, men vi vil have, at vores dedikerede medarbejders dybe viden, lokale kendskab og store engagement afspejler sig i udstillingerne.

Museum Lolland-Falster er i den begunstige situation blandt sit personale at have personale med flere års erfaring i udvikling og realisering af nye udstillingsdesign. Det er derfor helt naturligt, at vi anvender egne medarbejdere.

CV for museets udstillingsteam er vedhæftet som bilag.

ARBEJDET MED UDS STILLINGEN FÅR DERFOR FØLG ENDE ORGANISERINGSMODEL:

TIDSPLAN OG BUDGET

OPSTART - VISIONSFASE

AUG. 2021

AUG. 2021 – DEC. 2021 OPSTART –VISIONSFASE BL.A.:

Research indhold
Research formidling
Research Design
Afdækning af mulige genstande
Inspirationstur
Inspirationsturnering
Publikumsafdækning
Afdækning af interessenter
Møder m. Interessentgrupper
Løbende dialog med arkitekter

SKITSE OG DESIGNFASE

JAN. 2022

JAN 2022 – AUG. 2022 SKITSE & DESIGNFASE BL.A.:

Fra 1. skitse til færdigt Design
Endvidere afklaring af bl.a.:

- Flow
- Formidlingsgreb
- Genstande
- Tekster (str. og placering)
- Digitale behov
- Mm.

Afklaring af eksterne leverancer
Afklaring af eventuelle udbud
klargøring af eventuelle udbud
Udsending af eventuelle udbud

PROJEKTERINGSFASE

SEP. 2022

SEP. 2022 – DEC. 2022 PROJEKTERINGSFASE BL.A.:

Afsøgning af materialepriser
Afklaring af tilbud
Afklaring af udbud
Kontraktindgåelse med
eksterne leverandører
Lukning af budget
Varebestilling påbegyndes
Tekstskrivning
Grafisk arbejde

OPBYGNING OG MONTERING

JAN. 2023

JAN. 2023 – JUNI 2023 BYGGE/MONTERINGSFASE

Opbygning færdiggørelse af
udstilling til åbning

ÅBNING

JUNI. 2023

BUDGETUDKAST FONDSANSØGNING NAKSKOV

Budgettet er EKSKLUSIV MOMS

Udgifter

Løn internt Research/forarbejde, udformning af materialer, formidling og administration

Indholdsproduktion inkl forarbejde/research	550.080,00 kr.
Indhold materialer undervisning/publikum	124.800,00 kr.
Evaluering og afrapportering	14.400,00 kr.
	689.280,00 kr.

UDSTILLING

Udstillingsdesign	127.200,00 kr.
Grafisk design	99.840,00 kr.

Tilkøb af ekstern arbejdskraft

Ekstern projektleder (24 mnd)	500.000,00 kr.
Konsulent sparring Design	25.000,00 kr.
Konsulent sparring Grafik	25.000,00 kr.
Gas og vand	8.800,00 kr.
Diverse	25.000,00 kr.

Materialer m.m.

Byggeri Materialeindkøb	1.650.000,00 kr.
Udstillingsopbygning	903.540,00 kr.
Lys, lyd soft- og hardware	650.000,00 kr.
Digitale installationer	450.000,00 kr.
Rekvistter og kostumer til undervisningsbrug	125.000,00 kr.
Konservering	250.000,00 kr.
Montering	150.000,00 kr.
Print	85.000,00 kr.
Uforudsete udgifter (<10%)	500.000,00 kr.

5.574.380,00 kr.

FORMIDLINGSSTATIONER

8-10 formidlingsstationer (katapultdelen)	500.000,00 kr.
	500.000,00 kr.

AKVITETSOMRÅDE

Legeplads og infocenter mm.	800.000,00 kr.
	800.000,00 kr.

BESØGSCENTER I ALT

7563.660,00 kr.

Udstillingskatalog

Layout og tryk	125.000,00 kr.
----------------	----------------

Markedsføring

Markedsføring/ekstern formidling	200.000,00 kr.
----------------------------------	----------------

Øvrige udgifter

Forsikring	25.000,00 kr.
Transport og rejseudgifter	60.000,00 kr.
Udstillingsåbning	85.000,00 kr.
	495.000,00 kr.

SAMLEDE UDGIFTER (EKSKL. MOMS)

8.058.660,00 KR.

HERAF EGENFINANSIERING

0,00 KR.

HERAF EKSTERN FINANSIERING

RESTBELØB (EKSKL. MOMS)

8.058.660,00 KR.

